

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Sup[er]bia est o[mn]i[u]m p[er]iculator[um] periculosissimu[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De peccato

naufragum fecit. Quarto q̄ntū ad p̄ginalē integritatē: q̄z ip̄e dicit. j. ad Co
rinth. vij. ca. Volo aut̄ oēs hoies esse sicut meip̄m. Quinto q̄ntū ad bonoz
opationē: q̄z j. ad Cor. xv. dr. Abundantius illis oib; laboraui. nō ego aut̄: sed
gr̄a dei mecum. Sexto sp̄cialiter q̄ntū ad maximā sciētiam q̄ emicuit q̄ sp̄a
liter inflat. Ideo dñs ei adhibuit remediū ne in supbia extolleret. Et hoc est
q̄d dr. Et ne magnitudo reuelatiōis mihi facte extollat me in supbia: dat̄ est
mihi. i. ad meā utilitatē z hūilitatiōē. Dat̄ est in quā mihi stimulus cruciās
corpus meū p̄ infirmitatē corp̄s vt aia sanet. Quia ad istam dr̄ q̄ fuit vehem̄
ter affliccus dolore iliaco. Vel stimulu carn̄is mee. i. concupiscētē surgēs ex car
ne mea: a qua multū infestabat. vñ Aug. dr̄ q̄ inerat ei mor̄ concupiscētē: q̄s
tū diuina gr̄a refrenabat. Iste inq̄ stimulus est angel̄ sathane. i. angel̄ ma
lignus. Est aut̄ angel̄ a deo missus seu p̄missus sed sathane int̄tō est vt sub
uertat: dei vero vt humiliet z p̄batū reddat. Timear ergo pctōr si apl̄s z vas
electiōis secur̄ nō erat. Hec Tho. Hinc Hiero. in epl̄a. ad Eustochiū fillam
sancti Paule de p̄ginitate suanda: epl̄a incipit. Audi filia z vider̄ inclina au
rē tuā: dr̄ sic. Si apl̄s vas electiōis z p̄parat̄ in euāgeliū ch̄i: ob carn̄is acule
os z incertiua victoz rep̄mit corp̄ suū z futuri subijct̄ ne alijs p̄dicans ip̄e re
prob̄ inuentat̄. Et tñ videt̄ aliā legē in mēbris suis repugnantē legi mēt̄s sue
z captiūū se in legē duci pct̄i. Si post nuditatē ieiunia: fames: carcerē: flagella
supplicia in semetip̄m reuersus exclamat. Infelix ego hō q̄s me liberabit de
corpore mortis huī. Tu te putas securā esse debere: Caue queso neq̄ de te
dicat dē. Virgo isrl̄ cecidit: z nō est q̄ susceper̄ eā. Audeter loquar. Cū om̄ia
possit dē suscitare: p̄gine nō pōt post ruitā. Valet quidē liberare de pena: s;̄
nō valet coronare corruptā. Hec Hiero. Ex dictis patet quarta rō qua p̄bat̄
supbia fore oim̄ pctōz grauissimū. Ex hoc ip̄o q̄ p̄ et̄ remediū: deus p̄mittit
hoiem incidere in alia pct̄a minora. Propterea Isidor̄ in. ij. lib. de sum. bo
ca. xxxvij. dicit sic. Om̄i victo deteriorē esse supbia: seu p̄pter hoc q̄ a sum
mis p̄sonis z p̄mis assumit: seu q̄ de opere iusticie z p̄tutis exortur. minus
q̄ eius culpa sentit̄. Luxuria vero carn̄is ideo notabilis oib; est: q̄m statim per
se turpis est. Et tñ pensante deo/ superbia minor est. Sed q̄ detinet̄ supbia et
nō sentit̄: labit̄ carn̄is luxuria: z p̄ hanc humilitatus z a cōfusiōe surgat z a sup
bia. hec. Isido. Ideo glo. sup̄ illo p̄bo p̄s. Supb̄ inique ageb̄t vsq̄ quaq̄:
dicit sic. Maximū pct̄m in hoie est superbia q̄z inde manauit n̄r̄ delicta origo
Super qua auctoritate format̄ talis rō. Illud est maximū z grauissimū oim̄
pctōz q̄d est vniuersale p̄ncipiū z origo oim̄. sed supbia est hm̄ōi: vt patet ex
auctoritate allegata: ergo est grauissimū oim̄ pctōz. Itē sup̄ illo verbo Da
uid. Emūdabor a delicto maximo. glosa dr̄ sic. A delicto maximo. i. a delicto
supbie q̄d ē vltimū redeuntib; ad deū z p̄mū recedētib; a deo. Sup̄ q̄ auctori
tate format̄ talis rō. Illud est grauissimū oim̄ pctōz p̄ q̄d p̄mo a deo recedit̄:
z vltimo ad deū redit̄: sed tale est supbia vt dr̄ glosa allegata: ergo supbia est
oim̄ peccatoz grauissimū.

Culpa su
pbie mi/
nus sen/
titur

Nota
tria ma/
la supbie
Supbia
est pecca
tū gene/
rosūm.

Supbia est oim̄ pctōz periculosissimū.
Ertio dicit̄ q̄ superbia est oim̄ peccatoz periculosissimū. Nota ergo
tria de supbia fm̄ Robertū holkor in cōmento p̄clarissimo sup̄ li. Sap.
lectiōe. lxij. Primo superbia inter oia vicia est magis generosum nascē
do. Sc̄do est pct̄m magis animosuz inuadēdo. Tertio est viciū magis caute/
losum alliciēdo. In p̄mis superbia inter oia pct̄a est valde generosum nascēdo
q̄z est sp̄iale v̄pote q̄d inter angelicos sp̄s adinuentū est. Iō nobiles mentes
nimis impedit z agitat. vñ Hiero. atr̄ Supbia natiōe celestis: sublimium ap
petit mētes z quasi ad p̄rios reuolans ortus: appetit gl̄iaz puritatē hoim̄ ir
rūpere: que de gl̄iaz puritate angeloz erupit: vt quos inuenit participes natu

re faciat cōsortes rutne. Hec Hiero. Etā Hugo. In. f. li. de aia inq̄r. Supbia
 in celo nata est: sed velut inemor q̄ via inde deciderit: illuc postea redire nō po
 tuist. Hec Hugo. Secō supbia est viciū valde aiosum inuadēdo: qz nō p̄ct
 loco: nō p̄sone: nō tēpori: nō statū. Nō parit qdē supbia loco: qz q̄nto loc⁹ so
 lenrior: tāto supbia p̄mptoz. Un̄ i p̄gregationib⁹: in p̄dicationib⁹: in q̄buscūq̄
 q̄ negocijs publicis statim supbia se imiscet: qz in ecclia in loco sacro valde lu
 crat: vbi virtusq̄ sexus p̄sone in ornatu: in gestu: z maxime in ecclia in q̄ p̄ri
 tōi z humilitati se dare deberēt: ostērationi z supbie magis studēt q̄ deuotio
 ni. Etā supbia nō parit altit̄ p̄sone. Nā spūs ille malignus supbie etiā chr̄i
 stū inuasit. Un̄ Leo papa in f̄mone q̄dragesimali q̄ incipit. Licet nobis vile/
 cūssimū appropinq̄nte pasce: dā: ita inq̄r. Semp̄ qdē tibi o aia ch̄iana v̄gilādū
 p̄ra salutis tue aduersa: tū fuit: ne vllus pareret locus tētoris isidijs. Do
 do tibi mator: cautio z sollicitio est assumēda prudētia q̄n idē hostis tuus acris
 ori seuit inuidia. Et parū infra ita subiūgit. Captat indefessus z p̄sigilū q̄s
 reperiat oues a sacris gregib⁹ negligētius euagantes: quas per p̄clūta volū
 prātū z deuēta luxurie: in diuersoria mortis inducat. Instāmat itaq̄ iras: nu
 trit odia: acuit cupiditates: irridet p̄nentiā: incitat gulā. Quē em̄ tētare non
 audeat hostis: q̄ nec ab ip̄o dño Jesu ch̄o conatus sue fraudis abstīnit. Hec
 Leo. De modo tētoris ch̄i habes diffuse Bar. iij. ca. Supbia q̄z nō pe
 percit p̄mo angelo sed illū sua fraude de celo in p̄fundū inferni p̄strauit. Sic
 pariter p̄mū hōiem Adā q̄ fuit creatus in habitib⁹ naturalib⁹ integris z p̄se
 ctis. Ut breuit̄ supbia aggredit̄ vnūquēq̄ hōiem etiā sanctū. Et dicere libe
 ar illud Iuuenal. q̄ in sary. iij. ait. Eōē id viciū est hic vintm̄ ambitiosa paup
 rate oēs. Et Gale. ait. Nulla tā celsa hūilitas q̄ dulcedie gl̄ie nō tāgat. Hinc
 Bern. in ser. de aduētu q̄ incipit. Hodie frēs aduētus inicitū: de sic. Quid tu
 supbis terra z cinis: Si supbiētib⁹ angelis de? nō pepcit q̄ro magis tibi pas
 tredo z p̄mis. Nihil ille fecit: nihil opar⁹ est. Tantū cogitauit supbia z in mo
 mēro in tētu oculi irrepabilr̄ p̄cipitar⁹ est: qz iuxta p̄phētā i p̄rate nō stetit. Fu
 gite supbiā frēs mei. Quofo multū fugite. Inicitū ois p̄cti supbia: q̄ tā velocit̄:
 ip̄m q̄z siderib⁹ cūctis clarit̄ micantē eterna obtenebrauit caligie lucifex. Que
 nō mo angelū s̄z āgeloz p̄mū i diabolū cōmutauit. Un̄ z p̄m̄ iuidēs hōi: quā
 p̄ceperat in semetip̄so i eo pepit inq̄tate: suadēs vt lignū vetricū gustās fieret
 sicut deus sciēs bonū z malū. Hec Bern. Cōsequē supbia nō parit t̄pi. Nā Supbia
 q̄ro dies fuerit sacratio: sic in natali: pascha: p̄tecoste z h̄mōi: tāto magis in
 festat hōiem: minus t̄n nocte q̄ die. Supbia em̄ amat lucē: qz ip̄a z lux sunt d̄ porū
 vna patria. Ambe em̄ tā supbia q̄ lux venerūt de celo. Iō supbi d̄r a sup: qz su
 perbia a super⁹ venit. Vel supbi d̄r qz tendit sup̄ id qd̄ est. Ille q̄ d̄r supbiē q̄
 vult sup̄ se vel sup̄ p̄alios ire. vel supbi aut supbiēs d̄r q̄si sup̄ se vt sup̄ alios lens
 etymologia est. Etā supbia nulli p̄cti statū q̄n oēs inuadat. Nā agit at senes
 p̄ra iuuenes z ecōuerso. Religiosos p̄ra seculares z ecōuerso. Dinites p̄ra
 paupes z ecōtra: subiectos p̄ra supiores z ecōuerso. Ut nō sit q̄ se abscondat a
 calore ei⁹. Tertio supbia est viciū valde cauteloz i allitēdo: qz etiā ex ip̄is
 bontis opib⁹ occasione sumit. Un̄ Aug. in li. de natura z gr̄a: ait. Cetera vicia
 in male factis valēt: sola supbia etiā in recte factis est cauēda. Itēz Augu. in
 epla ad Dioscor⁹ sic d̄r. Elia q̄ppe cerera in p̄ctis. supbia p̄o in recte factis r̄i
 mēda est. Ne illa q̄ laudabilr̄ facta sūt ip̄i⁹ laudis cupiditate amittant. Hec
 Aug. Et in regula ad clericos Augustin⁹ d̄r. Alia q̄cūq̄ inq̄tas in mal⁹ opib⁹
 exercet vt f̄t̄r: supbia p̄o etiā bontis opib⁹ insidiat vt pereat. Sed q̄stio anē
 mū pulsat. Nā ex p̄bis Aug. videt q̄ supbia nō sit grauissimū oim p̄ctoz. Et
 formo talē rōnē arguēdo sic. Quāto em̄ aliqd̄ p̄ctm̄ difficilīus cauet̄: tāto vide
 tur esse leuius: sed superbia difficilīme cauet̄: qz vt inq̄r Augustinus in aucto

Supbia
est viciū
aniosum
Supbia
aggredit̄
omnes.

Supbia
ch̄m: d̄ta
bolus tē/
tauit.
Nota

Supbia
nō pepcit
p̄mo āge
lo nec p̄r
mo hōmī

Supbia
nō p̄cti tē
porū

Supbia
nulli p̄cti
statū.

De peccato

ritatib; allegat; supbia etiā bonis opib; insidiat vt pereāt. ḡ supbia nō ē gra-
uissimū pctōz. Rūder huic q̄stioni scūs Tho. i. ij. q. clxij. ar. vj. sic dīcēs. Ali-
qd pctm̄ difficile cauet dupliciter. Vno mō ppter vehementiā ipugnatiōis: sicut
tra uehemēt impugnat ppter suū impetū. Et q̄ ad h̄ difficultus est resistere p̄cu-
piscēte ppter eius p̄naturalitatē: vt dīc in. ij. li. Eib. Et talis difficultas vitan-
di pctm̄ grauitatē pcti dīmīnuit: qz q̄to aliq̄s minoris tentatiōis impetu ca-
dit: rāto graui⁹ peccat. vt Aug. dīc. Alio mō difficile est vitare aliqd pctm̄ p̄
eius latentā. Et hoc modo supbia difficile est vitare: qz etiā ex ip̄is bonis oc-
cassione sumit vt dictū est. Et ideo signant Aug. dīcēt qz bonis opib; insidiat.
Et i ps. dīc. In via hac q̄ ambulabā abscondēt supbi laqueū mibi. Idcirco mo-
tus supbie occulte sūrpēs nō habet maximā grauitatē anteq̄ p iudiciū ratio-
nis deprehendat: sed postq̄ reprehēsus fuerit p rationē: tūc facile euitat multū
p̄licet rōne. Primo ex p̄sideratione p̄rie infirmitat; fm̄ illud Eccl. x. c. Quid
supbis puluis z cinis: Secūdo ex p̄sideratiōe magnitudis diuie: fm̄ illud Job
xv. ca. Quid te eleuat cor tuū: z q̄si magna cogitans ardentos habes oculos:
Quid tumer; deū spūs tu⁹: Tertio ex imp̄fectiōe bonoz de q̄b; superbit hō:
fm̄ illud Esa. xl. ca. Vis caro fenū: z ois gl̄ia ei⁹ q̄si flos agri. Excitū est fe-
nū: z cecidit flos. Et in c. lxxij. Easas ait. Et facti sumus vt imūdi oēs nos: z
q̄si p̄anus menstruate vntuerse iusticie nostre. Hec Tho. Ex dīctis patz q̄lter
supbia est pctm̄ periculoissimū.

Quarta
supbia pos-
sunt vitari

Supbia est signū dānationis in hoīe z q̄ sunt supboz signa.

Ed qz recte clarissimo doctore Grego. in. xxxv. li. mora. ca. xxij. Euidētis-
simū signū reprobōz supbia est. At ecōtra humilitas electōz: vt plen⁹
in trac. de cognitiōe electōz a reprobis explicam⁹. Ideo nō tm̄ oēm sup-
bie notā: totis reassumptis virib; fugere tenemur: sed etiā ppter enormitatē sce-
leris: p̄fortia queq; familiaritates atq; amicitias supboz hoīm cauti⁹ vitare
debem⁹. Exēplo brissimū Hierony. q̄ a teneris annis supbos cūctos desepit.
Vñ Hiero. ad Bigaū hispanū cecū. In epla q̄ incipit. q̄q; mibi multoz sim-
cōscius pctōz: dīc sic. Nihil ita a puertia vitare conat⁹ sum q̄ tumētē animū z
erectā ceruicē dei p̄tra se odia puocantē. Noui em̄ m̄grm̄ z dñm̄ z deū meū in
carnis humilitate dixisse. Discite a me qz mitis sum z humil̄ corde. Hec He-
ro. Est em̄ supbia rāte malignitat;: vt etiā supb; nō possit tolerare aut diu fer-
re aliū supbū. Iō Innocēt⁹ in li. de miseria p̄ditōis humane: dīc sic. Vis fere
victosus diligit sibi silem: solus supb; odit elatū. vñ int supbos sp̄ sunt iurgla.
Hec ille. Sz occurrit dubitatio. Cū em̄ dbeam⁹ vitare p̄fortia supboz iuxta
p̄siliū Hierony. q̄rit. Quenā sunt signa supboz hoīm: aut q̄lis eoz p̄ditio: vt il-
los cognoscere ac fugere valeam⁹. Huic q̄stioni rūder tres doctores catholici
qz p̄im⁹ est Innocētius papa q̄ i smone brē p̄gnis q̄ incipit. Ferculū fecit sibi
bi rex Salomō: dīc sic. Signa p̄ q̄ supbta se foris pdijc hec sunt. Supb; sento-
rū nō obseruat mādata: sz iudicat: obiurgat: rebellat: aut murmurat. Simpli-
ces irridet: naturales gestus morib; añponit. In incepto pertinax: in locacitate
mordax: clamorosus in loq̄ndo: fastidiosus in audiēdo: p̄sumptuosus in docēdo.
Vnerosus etiā amicis: impertuosus subiect;: ingrat⁹ bñficijs: instat⁹ obsequijs
ceruix inflexibilis: factes resupina: oculi sublimes: huc illucq; furtose respicien-
tes: nares spirātes iurias: z subsannātes scemata risibilia: collū erectū: risus
incōtinēs z subullēs: vultus gestuosus: corp⁹ rigidū: incessus festiuus. z arti-
ficiosus. Ita qz supbta semet ostētat p̄ oīa mēbra fere: z cūcta sibi vēdicat z ser-
uire cogit. Et q̄mū qdē in corde nascit: iuxta illd. Dñe nō est exaltatū cor meū
z Luc. j. Dispersit supbos mēte cordis sui. Deinde p̄ exteriora membra semet
exurit z expompit. Hec Innocētius. Secūdo doctor q̄ responder p̄posite que

Nota qz
debemus
fugere so-
cietatē su-
perboz.

Signa ho-
minū su-
perboz